

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН
ТОГТООЛ

2023 оны 12 сарын 04 өдөр

Дугаар 43

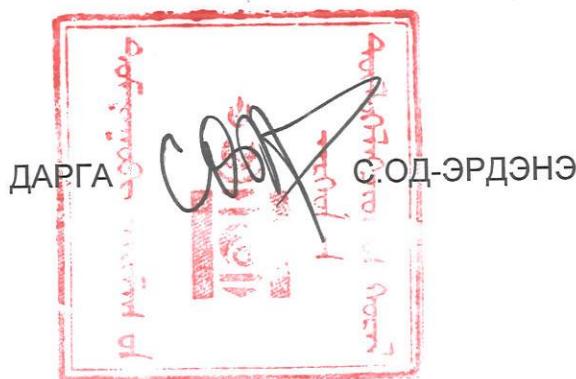
Мандалговь

Үнэлэлт, дүгнэлт өгөх тухай

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.5 дах заалт, Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн 17.1 дэх заалтыг тус тус үндэслэн аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит арванзургаадугаар хуралдаанаас ТОГТООХ нь:

1. Аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явцыг хэлэлцээд 88,2 хувтай “Тодорхой үр дунд хүрсэн” гэж үнэлсүгэй.

2. Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг хөгжлийн жилийн төлөвлөгөөнд тусган үр дүнг тооцож ажиллахыг аймгийн Засаг дарга (Ц.Мөнхбат)-д даалгасугай.

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ХӨГЖЛИЙН 2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

2023 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдөр

№	№	Зорилт /Бодлогын үндэслэл/	Төсөл, арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Үндсэн хариуцаг ч	Эх үүсвэр	Нийт хөрөнгийн хэмжээ /сая төгрөг/	Суурь түвшин	Шалгуур үзүүлэлт	Зорилтот түвшин үр дүн			Хэрэгжилтийн явц	Хэрэгжилийн хувь
										Хүрсэн түвшин	Төсөв /сая төгрөг/	Төсвийн гүйцэтгэл /сая төгрөг/		
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Бүлэг 1. ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО														
1.1 Зорилго 1. Хүн амын эрүүл мэндийн мэдлэг боловсролыг дээшшуулж, халдварт бус өвчлөлийн эрт илрүүлэлтийг нэмэгдүүлэх														
1	1.1.1	ДүтЖҮЧ - ЗДҮАХ - 2.1.3.1	Нэгдсэн эмнэлгийн барилгыг ашиглалтад оруулах	2023	ЭМГ	УТХО	10147.3	95	Гүйцэтгэлийн хувиар	100	1527.3	1527.3	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдаж буй аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 100 ортой барилгыг 2023 оны 10 дугаар сард ашиглалтад оруулсан.	100
2	1.1.2	ДүтЖҮЧ - 2.2.2.2 ЗДҮАХ - 2.1.3.1.	Эрүүл мэндийн тусламж ўйлчилгээг сайжруулах тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэх	2023	ЭМГ	УТХО	800.0	90.6	Сум ерхийн эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хангальтын хувь	92	146.9	146.9	Япон Улсын Засгийн газраас "Ковид-19 халдварт цар тахлын хяралыг арилгахад нааралтай тусламж узүүлэх хөтөлбөр"-ийн буцалтуйг тусламжийн хүрээнд 128,5 сая төгрөгөөр 14 ширхэг спирометрийг эмнэлэг, эрүүл мэндийн төвүүдэд хуваарилан өгсөн. Өндөрширийн хувь сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд хохиждаж ангинап ялагах шаардлагатай болно. Тусламжийн хувь сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд хуваарилан хулаалтад хохиждаж ангинап ялагах шаардлагатай болно. Тусламжийн хувь сумын эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмжийн хангальтын хувь 92,0 хувьтай байна.	100
1.2	Зорилго 1.2. Хүн амын бие бялдрын хөгжил, чийрэгжилтийн түвшин тогтоох сорилд хамрагдагчдыг нэмэгдүүлэх													
3	1.2.1	ДүтЖҮЧ - 3.4.1.4, ЗДҮАХ - 2.2.1	Говь-Угтаал сумын спорт заалны барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	2023	ГХБХБГ,	УТХО	1,275.20	45	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	60	275.2	0	Говь-Угтаал сумын спорт заалны барилга угсралтын ажлыг "Бум констакшн" ХХК улсын төсвийн 1,275.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр 2019 оноос эхлан гүйцэтгэж байна. Барилга угсралтын ажлын явц 55 хувьтай байна. 2023 онд Улсын төсвийт барилын үлдэгдэл төсөв тусгагдаагүй. Харин ковидын нөхцөл байдлаас шалтгаалан гарсан барилын материалын үзүүлж зөрүү буюу 275.2 сая төгрөг тусгагдсан бөгөөд уг хөрөнгөөр дээрвийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Барилгын гадна инженерийн шугам сүлжээний зураг төслийг боловсруулан магадлалаар баталгаажуулахаар ажиллаж байна.	66.6
4	1.2.2	ДүтЖҮЧ - 3.4.1.4, ЗДҮАХ - 2.2.1	Олон улсын стандартад нийцсэн усан бассейн бүхий спортын цогцолборын барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	2023	ГХБХБГ,	УТХО	12840.4	35	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	55	4826.8	4826.8	Усан бассейн бүхий спорт цогцолборын барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгээр "Хий жи ай" ХХК шалгарч 12,840.4 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан ажиллах байгаа бөгөөд тухайн онд төлөвлөгдсөн 4826.8 сая төгрөгийн гүйцэтгэл 100 хувьтай бөгөөд нийт ажлын явц 55 хувьтай бөгөөд уг хөрөнгөөр дээрвийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.	100
5	1.2.3		Орон нутагт улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллас	2023	НБХ	ОНТ	25.0	0	Хамтран зохион байгуулсан тэмцээний тоо	2	27.8	27.8	U-18 наасны Улсын аварга шалгаруулах "Зх3" сагсан бөмбөгийн тэмцээнийг зохион байгуулах ажлын хэсгийг 11 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулан, ажилласан. Тус тэмцээнийг ўйл ажиллагааг байгуулж төхөөрөмжийн нийт 22,444,000 төгрөгийг аймгийн орон нутгийн хөрөнгө оруулалтын зардаас гарган санхүүжүүлсэн. Мөн Олон Улсын хэмжээний мастер, Цагдаагийн хураандас Ц.Найдандүйн нэрэмжит Хөнгөн атлетикийн Ахмад мастеруудын Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулах ажлын хэсгийг 7 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулсан, ажилласан. Мөн Монголын ширээний теннисний холбоотой хамтран Ширээний теннисний насанд хүрэгчдийн Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулж, 12,688,000 төгрөгийг аймгийн Засаг даргын неец хөрөнгөөс зарцуулсан. Улс, аймгийн Биеийн тамир, спортын холбоод болон энэ чиглэлээр ўйл ажиллагааг авуулж буй төрийн бус байгууллагуудаас хамтран ажиллас албан хүсэлт ирүүлсний дагуу тэдний ўйл ажиллагааг дэмжин, орон нутагтаа спортын олон төрөөр хөжүүлэх зорилгоор энэ онд Улсын аварга шалгаруулах 3 тэмцээнийг зохион байгуулсан. Үүний үр дүн	100

6	1.2.4	ДүТЖУЧ - 3.4.1.4, ЗДУАХ - 2.2.1	"Шатар" хөтөлбөрийг хамтран хэрэгжүүлэх	2023	НБХ	ОНТ	30.0	1	Хамтран зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	1	19.2	19.2	Аймгийн "Шатар" хөтөлбөрийг энэ онд Зорилтын хурээнд 19 арга хэмжээг нийт 63,147,000 төгрөгийн төсөв зарцуулан хэрэгжүүлэхээр төвлөвлөгөө болосруулан батлуулж, аймгийн Засаг даргын 2023 оны 01/681 албан бичгээр бүх сумдад болон хамтран хэрэгжүүлэх албан байгууллагуудад хургуулсан, хэрэгжүүлж байна. Аймгийн аварга шалгаруулах Шатрын тэмцээнийг аймгийн Засаг даргын ивээл дор зохион байгуулж, тэмцээний үйл ажиллагаанд аймгийн Засаг даргын нөвөл хөрөнгөөс 3,290,400 төгрөгийн дэмжлэг узүүлсан. Мөн "Бүрдийн уянга" хүүхийн зусландаа аймгудын Иргэдийн Төвлөгчдийн хурлын дарга нарын нэрээмжит шилжин явах цомын төвөх "Говийн бурд-2023" шатрын нээлттэй тэмцээний зохион байгуулж, аймгийн брон нутгийн хөрөнгө оруулалтын Нийтийн биеийн тамирыг хөгжүүлэх төсөл арга хэмжээний зардаас 15,935,000 төгрөгийг гарган санхүүжүүлсан. Ийнхүү энэ онд дээрх 2 арга хэмжээг аймгийн ИТХ, ГБХЗХГ, БТСГ, аймгийн Шатрын холбоотой хамтран зохион байгуулсан. Үүний үр дүнд ЕБ-ын 14 сургууль дээр шатрын клуб байгуулагдан, нийт 328 хүхэд шатрын спортоор хичээллэж байна.	100
7	1.2.5		"Бага олимп" наадмыг зохион байгуулахад дэмжлэг узүүлж, хамтран ажиллах	2023	НБХ	ОНТ	40.0	0	Үдирдлага, арга зүйгээр хангасан ажлын тоо	1	-	5.5	Бага олимп – 2023- наадмыг зохион байгуулах ажлын хэсгийг аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/603 дугаар захиралжаар 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй байгуулан, удирдамжийг болосруулан батлуулж, бүх сумдын Засаг дарга нарт аймгийн Засаг даргын 2023 оны 01/1312 тоот албан бичгээр хургуулж, болтгэл ажлын хангушуулсан. Ингээд тус наадмыг 11 дүгээр сарын 10-12-ны ердүүрэд Мандалговь хотноо зохион байгуулж, нийт 14 сумын 654 тамиричин орцожж, спортын 9 төрлөөр хурд хүч, авхажлж самбаагаа сорин ерсөндлөв. Багийн нийлбэр дунгээр Сайнцагаан сумын баг тамирчид тэргүүн байрыг эзэлж, Лус сүм, Говь-Угтаал сумын баг тамирчид удаах байранд шалгарч, чом, мөнгөн шагналын зээд боллоо. Тус наадмыг зохион байгуулахад аймгийн Засаг даргын 2023 оны А/592 дугаар захиралжаар 5,480,000 төгрөгийг Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлах зардаас гарган зарцуулсан. Энэхүү наадмыг зохион байгуулахад 3 удаа удирдлага, арга зүйгээр хянган ажилласан. Үүний үр дүнд нийтийн биеийн тамираар тогтолцоулж хичээллэгчдийн тоо 30538-д хүрч, энэ онд хүрэх түвшинг 3161-ээс давчсан.	100
1.3	Зорилго 1.3. Сургалтын чанарын үнэлгээний дундажийг нэмэгдүүлэх													
8	1.3.1	ДүТЖУЧ - 2.1.1.1, ЗДУАХ - 2.3.1.1	Сайнцагаан, Дэлгэрцогт сумын цэцэрлэгийн барилгыг ашиглалтад оруулах	2023	ГХБХБГ,	УТХО	5157.3	20	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн дундаж хувь	100	4757.8	4757.8	Сайнцагаан сумын 150 ортой 2 дугаар цэцэрлэгийн барилга угсралтын ажлыг "Энх баялаг констракшн" ХХК 2,710.0 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан 100 хувь гүйцэтгэсэн. Мөн Дэлгэрцогт сумын 150 ортой цэцэрлэгийн барилга угсралтын ажлыг "Ашид бьюоддинг" ХХК 2,447,3 сая төгрөгийн гэрээ байгуулан 100 хувь гүйцэтгэсэн бөгөөд Улсын комисс ажиллан ашиглалтад хулээн аваад байна.	100
9	1.3.2	ДүТЖУЧ - 2.1.2.1, ЗДУАХ - 2.3.2.1	Сайнцагаан сумын Хүмүүнлэг сургуулийн барилын ажлыг үргэлжлүүлэх	2023	ГХБХБГ,	УТХО	9480.0	5	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	30	3198.6	3198.6	Сайнцагаан сумын Хүмүүнлэг 640 суудалтай сургуулийн барилгын угсралтын ажлыг "Си эйч би жи констракшн" ХХК гүйцэтгэж байгаа бөгөөд 11 дүгээр сарын байдлаар барилын газар шороо, суурь, каркас, ерлэг, гадна дулааны ажлууд тус тус хийгдсэн. Тухайн онд тусгагдсан төсвийн гүйцэтгэл 100 хувь байна. Нийт ажлын явц 80 хувьтай үргэлжилж байна.	100
10	1.3.3	ДүТЖУЧ - 2.1.2.1, ЗДУАХ - 2.3.2.1	Сайнцагаан сумын Говийн-Ирээдүй сургуулийн барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	2023	ГХБХБГ,	УТХО	5987.9	45	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	80	491.5	491.5	Сайнцагаан сумын Говийн ирээдүй цогцолбор сургуулийн барилгыг 2022 онд буулгаж, 960 суудалтай сургуулийн барилын угсралтын ажлыг "Си эйч би жи констракшн" ХХК улсын төсвийн 5987.9 төгрөгийн санхүүжилтээр гүйцэтгэж байна. 2023 онд улсын төсөвт хөрөнгө тусгагдаагүй боловч гүйцэтгэх компани ярийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа бөгөөд нийт ажлын явц 80 хувьтай үргэлжилж байна. Ковидын нөхцөл байдлаас шалтгаалан гарсан барилын материалын үнийн зөрүү буюу 491.5 сая төгрөг 2023 онд тусгагдсан.	100
11	1.3.4	ДүТЖУЧ - ЗДУАХ - 2.3.2.2	Говь-Угтаал сумын сургуулийн дотуур байрны барилгыг ашиглалтад оруулах	2023	ГХБХБГ,	УТХО	1569.8	0	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	94	1409.8	968.2	Говь-Угтаал сумын 80 ортой сургуулийн дотуур байрны барилга угсралтын ажлыг "Есүй ордон" ХХК улсын төсвийн 1,569.8 сая төгрөгийн санхүүжилтээр гүйцэтгэж байгаа бөгөөд газар шороо, суурь, каркас, ерлэгийн ажлууд хийгдсэн. Ажлын явц 62 хувьтай байна.	65.9

12	1.3.5	ДүТЖҮЧ - ЗДҮАХ - 2.3.2.6	Хүний нөөцийг хөгжүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	2023	ТЗУХ, НБХ	ОНТ	90	Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь	92	750.0	750.0	363.0	Хүний нөөцийг хөгжүүлэх дэд хөтөлбөрийн хүрээнд 2023 онд аймгийн ИТХ-ас 750,0 сая төгрөгийг батлуулан төвлөгөөгээс аймгийн Засаг даргаар батлуулан төрийн албан хаагчийг мэргэжлийн ур чадварыг дээшилүүлэх сургалт, зөвлөгөөн, орон нутагт дутагдалтай боловсон хүчин болтгэх, ажиллах орчин нөхцөлийг сайжруулах, ниймийн баталгааг хангах чиглэлээр зохион байгуулан ажиллалаа. 2023 онд хөтөлбөрийн хүрээнд: Төрийн албандаа тогтвортой суурьшил, үр бутээлтэй ажиллаж байгаа 9 төрийн албан хаагчид гэр, байр орон сууцны дэмжлэг - 77,5 сая төг, Орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлээр, Шинжлэх ухаан технологийн их сургууль, Хөдөө аж ахуйн их сургууль, Дорноговийн ангаахын сургууль, Их засаг их сургууль, Мандах бүртгэл их сургууль, Глобаль удирдагч их сургуульд сурч байгаа 37 оюугантай гэрээ байгуулан боловсон хүчиний бэлтгэж сургалтын төлбөрийн дэмжлэгт – 42.2 сая төг, Эрүүл мэндийн тусламжийн дэмжлэг нэн шаардлагатай 3 төрийн албан хаагчид 9 сая төг, Төрийн албан хаагчийн ахлах тушмэлийн мэргэшүүлэх баат сургалтад 3 төрийн албан хаагчийг хамруулж 4.9 сая төг, Төрийн албан хаагчдын ажиллах нөхцөлийг сайжруулж 9 сумын ЗДТГ, Тусгай чиг үүргийн 5 байгууллагад 53,4 сая төгрөг, Магистр суралцаад байгаа 46 төрийн албан хаагчийн сургалтын төлбөрт 40.8 сая төгрөг, дэмжлэгт нэн шаардлагатай техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, Төрийн албан хаагчийн чадавхыг бэхжүүлэх сургалтыг 3 удаа зохион байгуулж 48,0 сая төгрөг, Төрийн албан хаагчийг гадаад туршилага судлах ажлын хүрээнд 37 төрийн албан хаагчийг хамруулж 91.0 сая төгрөг, 'Боловсролын чанар хүртээмжийг дээшилүүлэх' зорилтын хүрээнд ЕБС-ийн баат, сурагчдын сурч хөгжлийн, орчин нөхцөлийг сайжруулах зорилтын хүрээнд 1238 баат, сурагчийг хамруулан 296.2 сая төгрөг, нийт 661.1 сая төгрөгийг зарцуулгаад байна. Төвлөгөөнийн хэрэгжилт 3 дугаар улирлын байдлаар 93%-тай байна. Үүний үр дүнд Боловсон хүчиний хангалт 64.9% - 78 % хүрсан 151 албан хаагчийн ажиллах орчин нөхцөл сайжирсан. Аймгийн хэмжээнд 9 төрийн албан хаагчийн амьдах орчин нөхцөл сайжирч байр орон сууц болон гэртэй боловсон	100
13	1.3.6		Засгийн газар болон аймгийн захиалгаар дотоод, гадаадад суралцагчидтай гэрээ хийж, орон нутагт нэн шаардлагатай боловсон хүчин бэлтгэх	2023	ТЗУХ	ОНТ	35	Гэрээ байгуулсан оюутны тоо	35				2023-2024 оны хичээлийн жилд орон нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлээр суралцах байгаа 3,4-р дамжаанд суралцах байгаа 37 оюутан сурагчидтай гэрээ байгуулан 42.2 сая төгрөгийн сургалтын төлбөрийн тэтгэлэгт хамруулан бэлтгээд байна.	100
Зорилго 1.4. Хүн амын бүлгүүдийн онцлог хэрэгцээнд нийцсэн хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх														
14	1.4.1		Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн барилгыг ашиглалтад оруулах	2023	ХХҮГ	Гадаадын хөрөнгө оруулалт	300.0	95	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	100	300.0	300.0	Монгол Улсын Засгийн газар, Азийн хөгжлийн банкны хамтарсан "Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн оролцоог хангах, үйлчилгээг сайжруулах" төслийн хүрээнд Дундговь аймгийн Сайнцагаан суманд 3.3 тэрбум төгрөгийн баригдсан Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвийн барилгыг улсын комисс хүлээн авсан бөгөөд 2023 оны 9 дүгээр сарын 11-ны өдөр нээлтээ хийж, 20 хүний бүрэлдэхүүнтэйзэр үйл ажиллагаагаа эхлүүлээд байна. Одоогоор хөгжлийн бэрхшээлтэй 15 хүхдийг сэргээн засах үйлчилгээнд хамруулж, асран хамгаалагч наарт сэтгэл зүйн зөвлөгөөгээ ажиллаж байна. Мөн төвийнхөө үйл ажиллагаагаа 10 аж ахуйн нэгж, төрийн байгууллагад танилцууллаа.	100

18	2.1.1	ДүТЖУЧ - 4.1.1.3, ЗДУАХ - 3.3.1.4.	Чадамжид сууринсан техник технологийн шинэчлэлийг үе шаттай хэрэгжүүлж, хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үр ашигийг нэмэгдүүлэх "Шинэ хөдөө" төслийг хэрэгжүүлэх	2023	АЗДТГ	УТХО	1000.0	30	Шинээр бий болсон хөдөө аж ахуйн техникийн тоо	50	297.8	506.3	"Шинэ хөдөө" төслийн хүрээнд хонь хяргах машин-30, ноос прэслэгч-5, малын хашаа-80, явуулын мал угаалгын ванн-5, явуулын футика-5, подон-150, шуршуурийн вандан-10 тус тус хүлээн авч Лус, Дэлгэрхангай, Эрдэнэдалай, Дэлгэрцогт, Гурвансайхан сумдад, 79.0 сая төгрөгийн өртөгтэй арьс элдэх их бүрэн тоног төхөөрөмж болон машины хамт Эрдэнэдалай суманд, 15 суманд газар тариалангийн зориулалтгаар 297,7 сая төгрөгийн 13 төрлийн тоног төхөөрөмж болон хүлээлгийн хулээлгэн ишгэн. Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилтээр Луус суманд 49.5 сая төгрөгийн өртөгтэй газар тариалангийн зориулалттай 50 морины хүчтэй трактор, Хүнс, хөдөө аж ахуйн газарт 80 сая төгрөгийн өртөгтэй 50 морины хүчтэй трактор 4 дагалдах хэрэгслийн хамт олгок газар тариалан эрхлэгчдийг дэмжих хамтарч ажиллаж байна. Ингэснээр нийт хөдөө аж ахуйн чиглэлээр 8 нар төрлийн 290 ширхэг тоног төхөөрөмж, техник хэрэгсэл, газар тариалангийн чиглэлээр 2 нар төрлийн 19 хүлэмж, тоног төхөөрөмжийн хүлээн авсан.	100
19	2.1.2	ДүТЖУЧ - 4.1.1.3, ЗДУАХ - 3.3.1.4.	Эдийн засгийн үр ашиг бүхий ажлын байр шинээр бий болгох инновацийд сууринсан жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн бодлогоор дэмжих	2023	АЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮХС	500.0	3	Шинээр байгуулагдсан үйлдвэрийн тоо	2	500.0	332.6	Жижиг дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангаас Сайхан-Овоо сумын "Эрхэст Үндраа" ХХК Мал, төхөөрөө мах, махан бүтээгдэхүүн ангилж савлах чиглэлээр 242,64 сая төгрөг, Сайнцагаан сумын Дэлгэр "Номт-Үндраа" ХХК Мах махан бүтээгдэхүүн ангилж савлах чиглэлээр 90.0 сая төгрөгийн санхүүжилт тус тус авч үйлдвэр байгуулан, Мах, махан бүтээгдэхүүн ангилж савлах чиглэлээр үйл ажиллагааг эхүүлээд байна.	100
				2023	АЗДТГ, ХХААГ	ЖДҮХС	200	-	Дэмжлэгт хамрагдсан үйлдвэр, цэхийн тоо	1	0	0	Жижиг дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангаас Сайхан-Овоо сумын "Эрхэст Үндраа" ХХК Мал, төхөөрөө мах, махан бүтээгдэхүүн ангилж савлах чиглэлээр 242,64 сая төгрөг, Сайнцагаан сумын Дэлгэр "Номт-Үндраа" ХХК Мах махан бүтээгдэхүүн ангилж савлах чиглэлээр дээрх 2 ААНэгжийн нийт 332,64 сая төгрөгийн санхүүгийн дэмжлэгт хамруулсан.	
20	2.1.4	ДүТЖУЧ - 8.3.1.3, ЗДУАХ - 3.3.1.7.	Ноос, ноолуу, арьс шириний анхан шатны үйлдвэр, цехийг байгуулах	2023	ХХААГ	ХЭДС	20.0	3	Байгуулагдсан үйлдвэр цэхийн тоо	3	20.0	30.0	Сайнцагаан, Адаацаг, Өндөршил суманд ХХСан болон ХЭДСангаас 30.0 сая төгрөгийн хөнгөлөлттэй зээлд хамрагдан арьс, нэхийл элдэх анхан шатны цех 3 байгуулагдсан. Хадгалагдан 3, шинээр 3 ажлын байр бий болсон. Эдгэр 3 цех нь нийт 360 ширхэг нэхийл элдэн 10,8 сая төгрөгийн борлуулалтын орлоготой ажилласан.	100
2.2. Аялал жуулчлал														
21	2.2.1	ДүТЖУЧ - 8.2.1.1, ЗДУАХ - 3.4.1.2	Байгаль, түүх, соёлын аялал жуулчлалын эвент арга хэмжээг зохион байгуулах	2023	ХБТХОХ	УТ, ОНТ	100.0	2	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	4	100.0	70.5	Хулд суманд 01 дүгээр сарын 27-ны өдөр "ТЭМЭЭНИЙ ӨВ СОЁЛ" ёвлийн эвент арга хэмжээг зохион байгуулж, Өмнөговь аймгийн 7 сум, Дундговь аймгийн 3 сумын Тэмээчид оролцож, гадаад, дотоодын 518 жуулчид үзэж, сонирхсон. Цагаан сувагра дахь "Говь каравансерай" жуулчны бааттай хамтран "Сэтгэшгүй одын чулгун" арга хэмжээг зохион байгуулж 165 аялгач, жуулчид үзэж сонирхсон. Дуу хуур, ев, соёлын өлгий нутгийн бренд болсон Уяхан замбуу тивийн нааран урлагийн их наадмын "Их газрын чулуу" байгалийн цогцолбор газарт зохион байгуулж 15 сумын 3200 морин хуурч, уртын дуучид оролцож, зохион байгуулах багийн 1000 хүн, гадаад, дотоодын 41000 хүн үзэж сонирхсон. Адаацаг сумын Сүм хөх бүрд байгалийн үзэсгэлэнт газарт "Адуучны өв соёлын баяр" эвент арга хэмжээг зохион байгуулж 4 аймгийн 72 адучин заплус оролцож, 900 гаруй зочид төлөөлөгчид үзэж сонирхсон. Нийт 4 арга хэмжээнд 42583 гадаад, дотоодын жуулчид үзэж сонирхсон. Улсын төсвийн 10.0 сая төгрөг, орон нутгийн төсвийн 30.0 сая төгрөг зарцуулсан.	100
22	2.2.2		Ай Ти Эм олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд нэгдсэн байдлаар зохион байгуулах	2023				8	Оролцсон аж ахуйн нэгжийн тоо	10	5.0	2.0	ТПЧ 2023 олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд дүндговь аймгийн Засаг даргын Тамын газар, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар, Говийн шуранхай АЖХолбоо, Цагаан сувагра, Эрдэнэ-Ухаа, Баянбулаг, Онги-Энериж, Бага газрын чулуп, Говь хулан, Онгийн нууц. Сүм хөх бүрд, Ачлал-Оргил, Бага газрын хүрээ гэсэн 12 аж ахуйн нэгж, байгууллага нэгдсэн зохион байгуулалттай оролцож, тур оператор компаниудтай 2024 онд жуулчин хүлээн авах 634 гарз газар, 5850 тараах материал тарааж ажиллалаа. Орон нутгийн төсвийн 2.0 сая тонног хийгдэж байна.	100

29	3.2.1	ЗДУАХ - 4.3.1	Түр Хамгаалах байртай болох	2023	ГБХЗХГ ЦГ	ОНТ	250.0	0	Түр хамгаалах байртай болсон эсэх /тийм-1, угүй-0/	1	250.0	125.0	Аймгийн 2023 оны төсөвт хүүхэд хамгаалал болон хүчирхийллийн чиглэлээр 250,0 сая төгрөгийн төсөвт "Түр хамгаалах байр"-ны хөрөнгийг шийдвэрлүүлэн ажлын гүйцэтгээр "Зууны гүүр" ХХК-нийг сонгон шалгаруулсан, тохиижитлын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд улсын комисст хүлээлгэн өгөхэд бэлэн болоод байна.	100
30	3.2.3	ЗДУАХ - 4.3.1	Камержуулалтын системийн зураг төсөв боловсруулах	2023	ЦГ	ОНТ	30.0	0	Батлагдсан зураг төсөв боловсруулсан эсэх	1	30.0	30.0	Аймгийн төвийн нэгдсэн камержуулалтын зураг төсвийг боловсруулан хүлээн аваад байгаа бөгөөд 2024 оны аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүжилтээр үе шаттайгаа хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна.	100

Бүлэг 4. НОГООН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

Зорилго 4.1. Хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, хамгаалах, нөхөн сэргээх, уур амьстгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлнэ.

31	4.1.1	ДуАТЖҮЧ-6.2.2.1 ЗДУАХ - 5.1.4.1	"Дундговио ногооруулья" дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх 2023 оны төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлэх	2023	БОАЖГ	ОНТ	100.0	83	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	84.6	118.0	63.8	"Тэрбум" мод үндэсний хөдөлгөөн, "Дундговио ногооруулья" дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд аймгийн ИТХурлын тогтолцоор 2023 онд 100.0 сая төгрөг баттуулсан. Хөтөлбөөс ногон байгууламжийн усалгаа арчилгаанд зориулж 1 гун өрмийн худаг гаргаж, улсын чанартай авто зам дагуу тарьсан модны хашаа хамгаалалтын 10046 метр урт тороор шинчилэн, алтимын модны 60 ширхэг суулгац, цагийн мандлыг 140 м2 талбайд тарих зэрэг ажлуудыг гүйцэтгэсэн. Ховд аймгийн Булган сумын тариаланч Х.Балхинийн, С. Ариунбаатар, "Ногоон-АЗИ" ТББайгууллагатай хамтран "Алтимын мод тариалах арга зүйн сургалт". "Мод ногон байгууламжийн үрсэлгээ, арчилгаа, усалгаа хийх тарих, арчилгаа, сургалт, Хүнс хөдөө аж ахуй хүнсний ногоо, хүлэмжийн бизнесийн ирээдүйн чиг хандлага, ирээдүйн чиг хандлага ашиг ажиллагазах нэмэгдүүлэх гарыц-план орны туршлагаас сургалтыг нийт 230 хүнд зохион байгуулан нийт 63.8 сая төгрөгийг зарцуулав. Төлөвлөгөөний хэрэгжилт 94.4 хувьтай хэрэгжин.	100
32	4.1.2		Орон нутгийн хөрсөнд дасан зохицон тарьц, суулгац бэлтгэх мод үржүүлгийн газар шинээр байгуулах	2023	БОАЖГ	УТ	250.0	1	Шинээр байгуулсан мод үржүүлгийн газрын тоо	1	250.0	250.0	Дэлгэрцогт, Хулд, Баянжаргалан сумын нийт 11 га-д мод үржүүлгийн газар байгуулахаар газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусган баттуулсан. Сайнцагаан сумын 4-р багийн нутагт 3 га газарт Жимс, жимсгэний суулгац үржүүлгийн төвийг байгуулж хамгаалалтын зуравст улиас, хайллас зэрэг 875 мод, жимс, жимсгэний суулгац 7 төрлийн 1500, нийт 2375 ширхэг мод, соёгийг тарьж дуслын усалгааны системд холбож цэнэг усалгаа хийд.	100
33	4.1.3	ДуАТЖҮЧ-6.2.2.2 ЗДУАХ - 5.1.4.2	Аймгийн хэмжээнд 4 га талбайд ойн зуувас байгуулах	2023	БОАЖГ	УТ	76	6	Тухайн жилд байгуулсан ойн зуувасын талбайн хэмжээ	45	76.0	76.0	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөн "Дундговио ногооруулья" хөтөлбөрийн хүрээнд "Бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдөр"-өөр 141 аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1284 иргэн 99944 мод, сеөг тарьж арчилгаа, усалгаа хийд. Улс, орон нутгийн хөрөнгөөр ойн зуувас 18 га, зам дагуу 25 га, хувийн хавшиг 2 га нийт 45 га талбайд ногон байгууламжийг нэмэгдүүлэв.	100

Бүлэг 5. ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО

5.1														
5.1.1	3ДУАХ - 6.1.1.1	Лус суманд усан хангамж, ариутгах татуурлын шугам сулжээ, барилга байгууламжийн ажлыг үргэлжлүүлэх	2023	ХБТХОХ	УТХО	3995	26.2		Шугам сүлжээнд холбогдсон сумын барилын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	52.3	1043.7	1043.7	Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2023 оны багцад тус аймгийн Лус сумын төвийн ус хангамж, ариутгах татуурлын шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн угсралтын ажлын 1,0 тэрбум төгрөг батлагдсан бөгөөд тухайн оны төсвийн гүйцэтгэлэнд 100 хувьтай бөгөөд нийт барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 52.3 хувьтай байна.	100
35	5.1.2	ДуАТЖҮЧ-8.1.1.2 ЗДУАХ - 6.1.1.2	Цагаандэлгэр, Эрдэнэдалай сумдыг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгох	2023	ХБТХОХ	ОНТ	100.0	13	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй болсон сумдын тоо	2	200.0	140.0	Цагаандэлгэр сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний гэрээ Сонголт дизайн ХХК-тай 98,8 сая төгрөгөөр байгуулсан ажлын явц 50 хувьтай хийдэж байна. Эрдэнэдалай сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хүлээн аваад байна.	50
36	5.1.3	ДуАТЖҮЧ-3.2.1.1 ЗДУАХ - 6.1.1.3	Аймгийн төвийн "Түмний хороолол", "Хаус хорооллын"-ын хэсэгчилгээний ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах	2023	ХБТХОХ	ОНТ	100.0	0	Хулээн авсан ерөнхий төлөвлөгөөний тоо	2	100.0	100.0	"Түмний хорооллын хэсэгчилгээнд ерөнхий төлөвлөгөөний ажлын зураг төсөв боловсруулах" зөвлөх үйлчилгээг Бес онцгой дизайн ХХК 50.0 сая төгрөгөөр байгуулсан зөвлөх үйлчилгээний гэрээ Сонголт дизайн ХХК-тай 49,5 сая төгрөгөөр байгуулсан бөгөөд тус 2 төлөвлөгөөг хүлээн аваад байна.	100

37	5.1.4	ДүАТЖҮЧ-8.1.1.3. ЗДҮАХ - 6.1.1.4	Жишиг гудамж төсөл, тохиижилтийн ажлын хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэх	2023	ХБТХОХ	ОНТ	1000.0	1	Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн эсэх /Тийм-1, үгүй-0/	1	800.0	800.0	2023 онд хөрөнгө шийдвэрлэгүй	0
38	5.1.5	ЗДҮАХ - 6.1.1.5	Эрдэнэдалай сумын 2 км хатуу хүчинтэй авто замыг ашиглалтад оруулах	2023	ХБТХОХ	УТХО	334.2	84	Гүйцэтгэлийн хувь	100	334.2	334.2	2023 онд ямар ажил хийгдээгүй бөгөөд улсын төсөвт батлагдсан үнийн есэлтийн зөрүүг гүйцэтгэгчид олгосон бөгөөд гүйцэтгэгчийг хуулийн байгууллагад егөхөөр ажиллаж байна.	0
39	5.1.6		Сайнцагаан сумын Нийтийн халуун усны засвар хийх	2023	ХБТХОХ	ОНТ	300	0	Засварын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	70	300	104.4	Тус ажлын худалдан авах ажиллагааг 2 удаа зарласан ч амжилтгүй болсон тул Елбата ХХК-тай 299.0 сая төгрөгийн шууд гэрээ байгуулсан. Ажлын гүйцэтгэл 70 хувьтай байна.	70
НЭТ ТЭ			хэрэгжилтийн хувь 100 хувь-29, 70 хувь-2, 68.8 хувь-1, 66.6 хувь-1 65.9 хувь-1, 50 хувь -1, 23.7-1, 0-хувь 3											85

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА

ХЭРЭГЖИЛТ ТООЦСОН:

АЙМГИЙН ЗДТГ-ЫН ХБТХОХ-ИЙН АХЛАХ МЭРГЭЖИЛТЭ

ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН:

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Ц.МОНХБАТ

Ж.УЯНГА

Л.МЯГМАРМЯДАГ